

Landelijk valsymposium

Eerste lijn: samenwerking in de ketenaanpak valpreventie

08-11-2024, AMSTERDAM

Inhoud

- Voorstelronde
- Impact vallen
- Uitleg keten valpreventie vanuit perspectief 1^e lijn
- Interactie middels stellingen
- Succesverhalen, kansen & uitdagingen
- Ruimte voor vragen

Voorstellen

➤ **Elien Saey – van Peteghem**

- Ergotherapeut bij Hefboom Ergotherapie (BE) en Ergotherapie Terneuzen (NL)
- Procesbegeleider valpreventie EVV (BE)

➤ **Jasper Huberts**

- Voorzitter Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie in de Geriatrie (NVFG)
- Geriatriefysiotherapeut Fysiotherapie Boonstra & Mulders

Wie zijn jullie?

www.menti.com

Code: 5444 7491

- Welke functie bekleed jij?
- Hoeveel jaar ervaring heb jij met valpreventie?

Aantal valongevallen blijven stijgen

Trend valongevallen afgelopen 10 jaar:

Jonge leeftijdsgroep 65 t/m 74 jaar laat een grotere stijging zien in SEH-bezoeken met ernstig letsel in de afgelopen 10 jaar.

SEH-bezoeken 65+ met ernstig letsel 2014 - 2023

+22%

SEH-bezoeken met ernstig letsel in de categorie 65-74 jaar

+17%

SEH-bezoeken met ernstig letsel in de categorie 65+

Maatschappelijke ontwikkelingen:

Dubbele vergrijzing:

toename van het aantal ouderen en een steeds groter aantal daarvan is 80+

Aandeel 85-plussers

stijgt de komende 10 jaar met **150%**

Ouderen blijven

steeds langer, met meer aandoeningen en in een kwetsbare situatie **thuiswonen**

84.000

65-plussers liepen ernstig
letsel op

2.300 PER 100.000 INWONERS 65+

6.200 PER 100.000 INWONERS 85+

ERNSTIG LETSEL IS LETSEL DAT NADERE
DIAGNOSE BEHOEFT OP DE SEH

36.700

65-plussers werden in het
ziekenhuis opgenomen
na een SEH-bezoek

1.000 PER 100.000 INWONERS 65+

3.500 PER 100.000 INWONERS 85+

16.300

65-plussers werden tijdelijk
of permanent opgenomen
in een verpleeghuis na
een SEH-bezoek

500 PER 100.000 INWONERS 65+

1.800 PER 100.000 INWONERS 85+

20% VAN DE 85-PLUSSERS BELANDT

6.732

65-plussers overleden door
een val

187 PER 100.000 INWONERS 65+

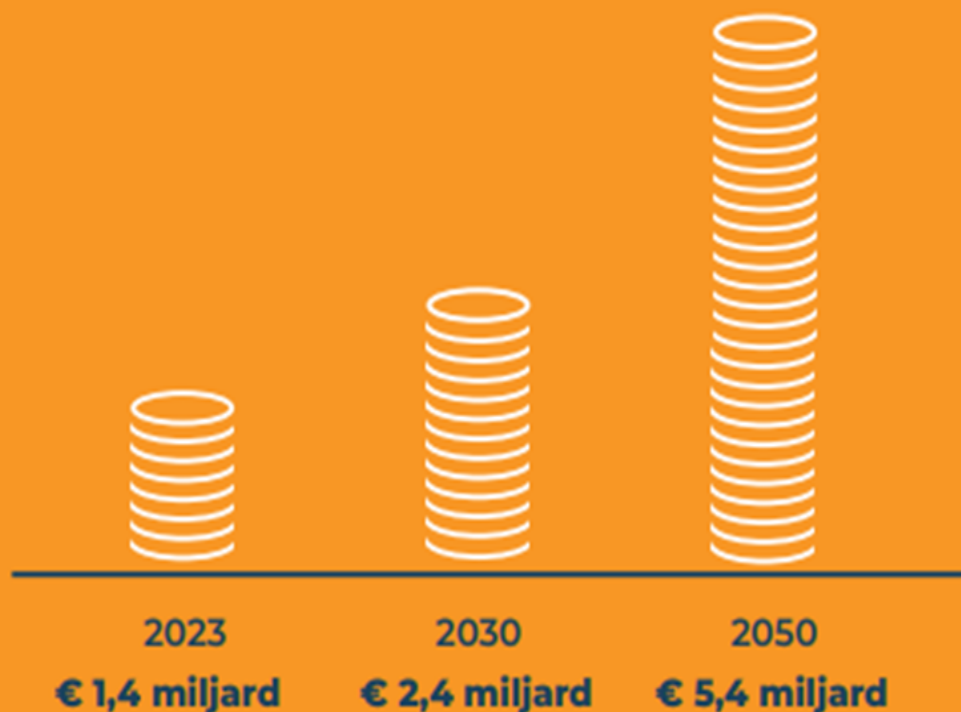
DAT ZIJN 18 OVERLEDENEN PER DAG

1.065 OVERLEDENEN PER 100.000
INWONERS 85+

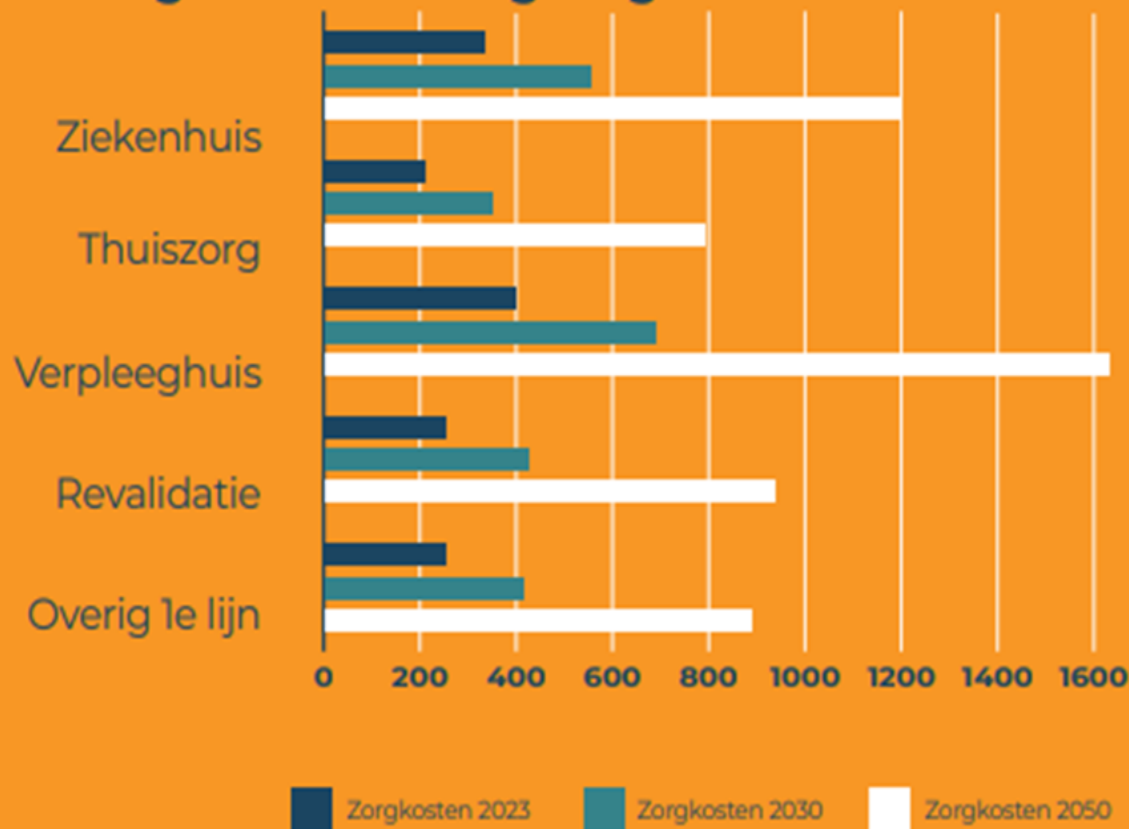
Zorgkosten blijven fors stijgen

Prognose directe medische zorgkosten

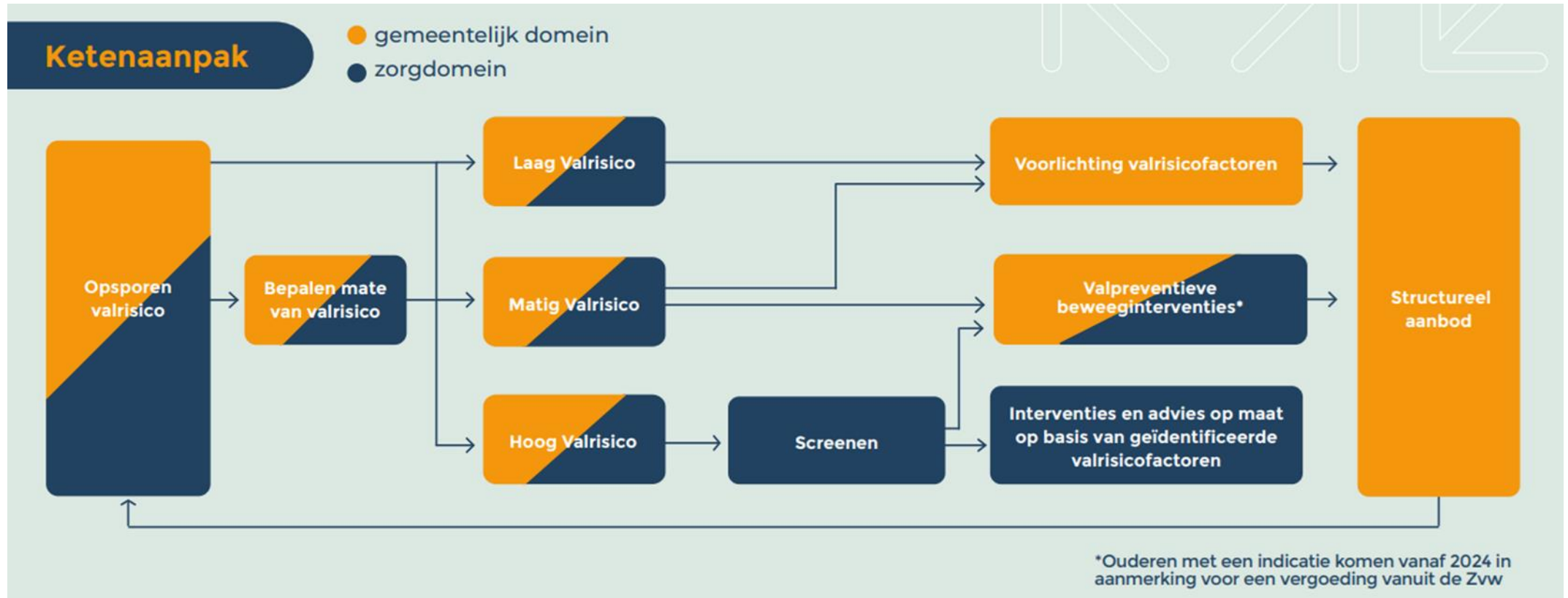
Behandeling en nazorg van patiënten op de SEH en/of bij ziekenhuisopname

Prognose verdeling zorgkosten in mln €

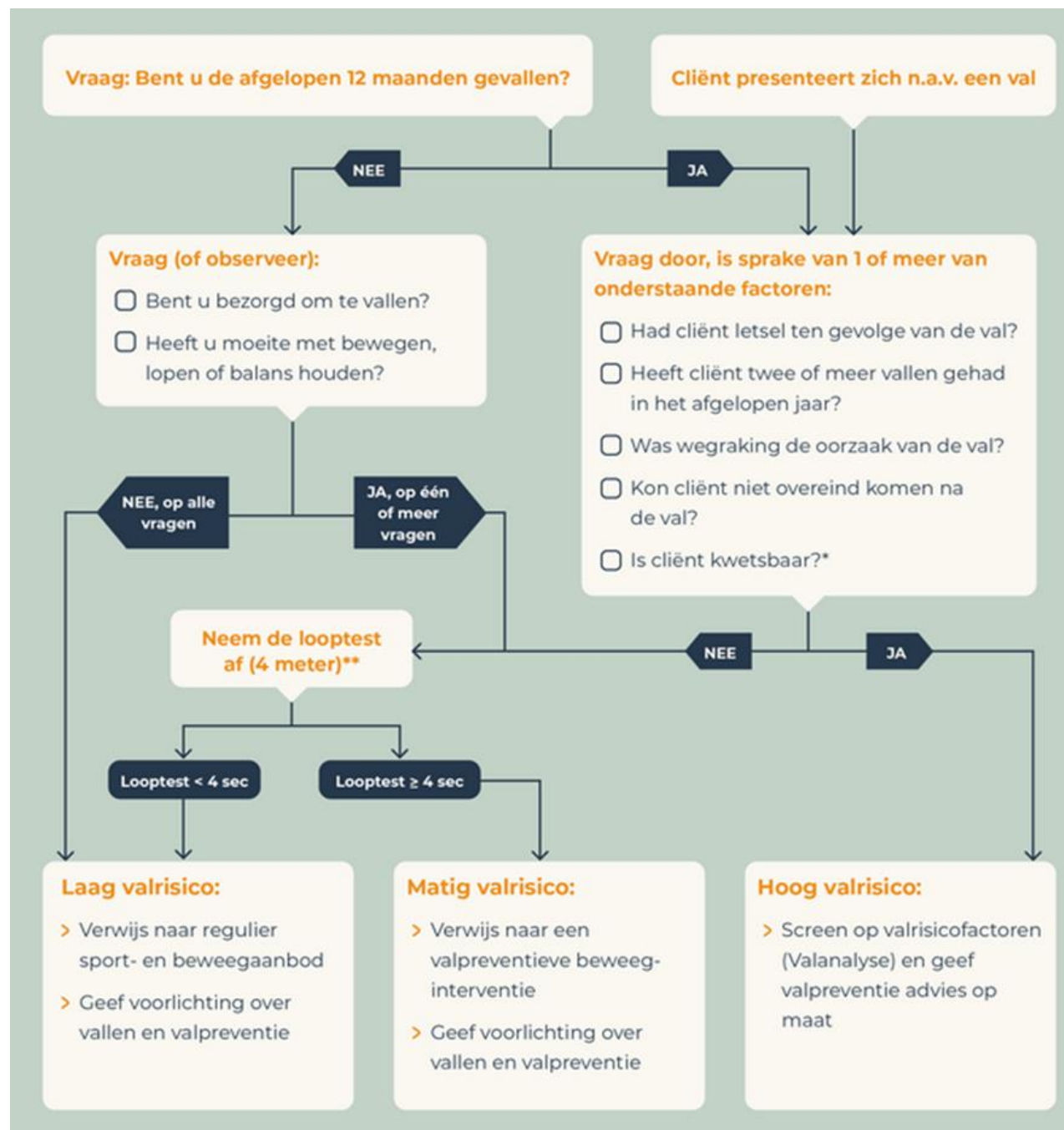
Ketenaanpak valpreventie

Opsporen / bepalen mate van valrisico

- Val afgelopen jaar ja/nee
- Valangst, moeite met bewegen, lopen of balans
- Looptest: 4 MLT
- Assess fall severity: letsel, 2 of meer vallen/ jaar, wegraking, overeind komen, kwetsbaar

Uitkomst: laag, matig of hoog valrisico → bepalend voor volgende stap

Screenen – bij hoog valrisico

- Screenen op aan- en afwezigheid van de valrisicofactoren
- Bij aanwezigheid eventueel verder onderzoek en/of doorverwijzing
- Rode vlaggen → terugverwijzing huisarts (eventueel valpoli)
- Valanalyse VeiligheidNL ([De Valanalyse | VeiligheidNL](#))
- Toekomst?
 - Aanvulling van factoren (b.v. o.b.v. wereldrichtlijn)
 - Digitalisering en interdisciplinair

Rode vlaggen

- Je cliënt is plotseling herhaaldelijk gaan vallen
- Je cliënt heeft vermoedelijk een hartaandoening (wegraking ten tijde van de val, hartkloppingen of kortademigheid rondom de val)
- Je cliënt heeft plotseling functionele of cognitieve achteruitgang
- Je cliënt is onverklaarbaar in de afgelopen maand 3 kilo of meer afgevallen
- Je cliënt blijft herhaaldelijk vallen, ook nadat er valpreventieve interventies zijn ingezet

Valgeschiedenis
Mobiliteit
Medicijngebruik
Valangst
Cognitie en stemming
Gezichtsvermogen
Duizeligheid
Incontinentie
Gehoörproblemen
Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen
Omgevingsfactoren
Voetproblemen en schoeisel
Voedingstoestand en vitamine D

Aanbieden interventies

- Voorlichting valrisicofactoren
- Valpreventieve beweginginterventies
 - Erkend: Vallen Verleden Tijd, In Balans, OTAGO
 - Overzicht/ keuzehulp
- Interventies en advies op maat o.b.v. geïdentificeerde valrisicofactoren

Effectieve interventies:

Directe invloed op valrisico:

Indirecte invloed op valrisico:

Vervolgaanbod ter
behoud van
verbeteringen in
balans,
functioneren en
spierkracht.

Voldoende en
passend sport- en
beweegaanbod

- * Structureel
aangeboden
- * Aansluiten bij
niveau en wensen

Afstemming tussen
betrokken
professionals hoe
de ouders worden
doorverwezen naar
vervolgaanbod.

Follow-up: laag &
matig met 1 jaar,
hoog 30-90 dagen

Structureel aanbod

Verhogen activiteitenkapitaal

B-ADL

I-ADL

A-ADL

Aandacht voor cognitie

Wij hebben de keten staan!?

www.menti.com

Code: Code: 5444 7491

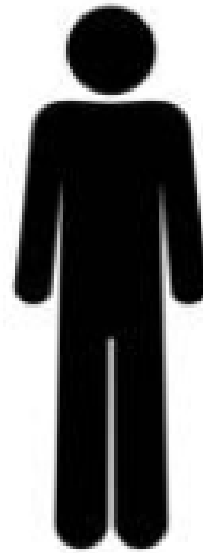
- Wij hebben de keten staan!?
- Welke stap in de keten staat het minst stevig?

Stellingen

Oneens

Eens

Stelling 1

Oneens

Eens

*Met een monodisciplinaire aanpak heb je nooit
succes in de valpreventie*

Stelling 2

Oneens

Eens

*Voor valpreventie is de 1^e lijn de belangrijkste
lijn om op in te zetten*

Stelling 3

Oneens

Eens

We organiseren van alles ter valpreventie, maar waarom? Het is de verantwoordelijkheid van de burger/patiënt zelf.

Succesverhalen Elien

➤ Multidisciplinaire samenwerking

- Kwetsbare ouderenoverleg Axel en Koewacht

- Casussen bespreken om 12 de weken 4 keer per jaar
- POH, apotheek, casemanager, huisartsen, specialist ouderengeneeskunde (SOG) en thuiszorg aanwezig
- Grote groep (ongeveer 15 personen)

- Wekelijkse zitdag bij Huisartsencentrum Zuid

- koffie-overleg multidisciplinair -> informeel
- Signaalfunctie
- Praktijkondersteuner huisarts gespecialiseerd in kwetsbare (POH), huisartsen en thuiszorg aanwezig
- In kleine groep (8 à 10 personen)

Succesverhalen Elien

➤ Samenwerking met gemeente

- Ketenaanpak uitrollen in Hulst, Terneuzen en Sluis
 - Uitrol is pas bezig -> scholing op het programma.
 - Evaring is dat laagrisico groep de educatie over valpreventie zeer interessant vindt (= groep die reeds gaat sporten)
- Interdisciplinaire groepsinterventies i.s.m. Stad Terneuzen
 - Voor start keten aanpak: laag en midden -> beweeg veilig programma: 6 bijeenkomsten (valpreventie, sociale component)
 - Doel: daarna blijven bewegen -> door sociale contact gaan mensen samen bewegen.
 - Combinatie van informatie over valpreventie en beweegoefeningen (oefeningen uit otago-programma)
- Frailty Screening i.s.m. Stad Lokeren (BE).
 - Een voormiddag interdisciplinair screenen

Elke 5 minuten belandt een 65-plusser op de Spoedeisende Hulp na een valongeval.

Meld je aan voor het Beweeg Veilig
Valpreventie Programma:
Start 19 november.

Onzeker op de benen? Behoeftte aan meer bewegen? Bang om te vallen? Weten wat u zelf kunt doen om een val te voorkomen? Meldt u dan nu aan voor ons Beweeg Veilig! valpreventie programma.

Beweeg Veilig!

Valpreventie Programma

► In zes gezellige groepsbijeenkomsten nemen we u mee in de wereld van valpreventie. Dit doen we rondom verschillende thema's met een afwisselende mix van informatie en bewegen. Dit alles onder genot van een bakje koffie met wat lekkers!

We gaan in op risicofactoren en actief samen aan de slag om te kijken wat u zelf kunt doen om de kans op vallen te verkleinen.

Samen bewegen en hoe blijft u dit op een leuke manier thuis doen? We trainen op een laagdrempelig niveau uw balans, spierkracht en mobiliteit, aangepast op ieder niveau dus voor iedereen geschikt!

Wilt u meedoen aan het programma? Of kent u iemand die hiermee geholpen kan zijn? Dat kan! Neem contact op voor aanmelden of meer informatie:

✉ info@ergotherapieterneuzen.nl
☎ 06-29062087

BEWEEG VEILIG!

Valpreventie programma

- Voorjaar 2024: 6 bijeenkomsten met 14 deelnemers, gericht op laag/midden valrisico
- Aanmeldingen via thuiszorg, poh, ha en rechtstreeks (flyers/social media)
- Diverse groep qua leeftijd, mobiliteit en valrisico
- Multidisciplinair aanpak gericht op intrinsieke en extrinsieke factoren

1	Valrisicofactoren -bewustwording
2	Mobiliteit Vallen en opstaan
3	Veiligheid in en om de woning
4	Hulpmiddelen en persoonlijke producten: onderhoud, veilig gebruik en mogelijkheden (ook voor vergoeding). Gastdocent Vegro
5	Blijven bewegen en de sociale kaart: beweegactiviteiten in de regio met bijvoorbeeld gastles Qigong / Tai Chi / (zit)yoga
6	Terugkom/evaluatie met bijvoorbeeld gastles Jeu de Boules

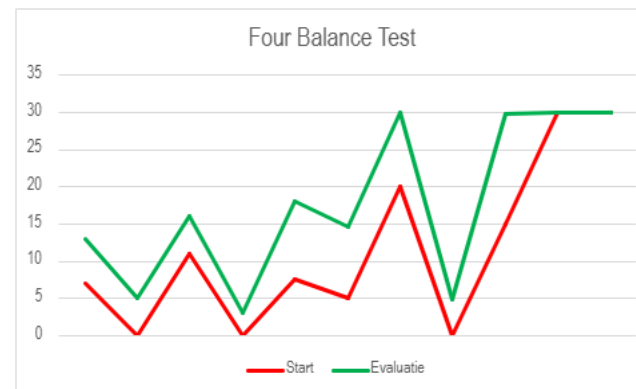
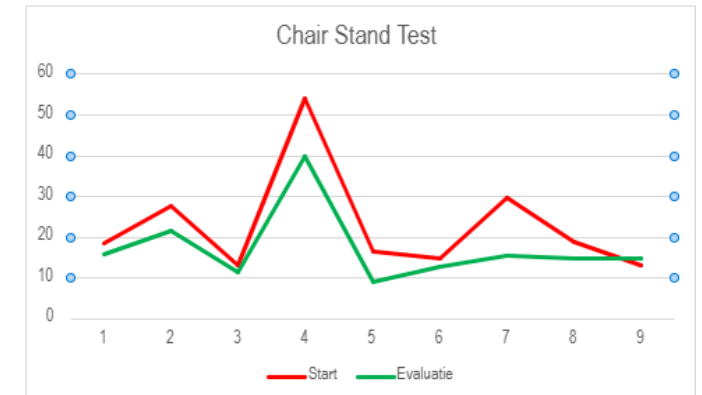
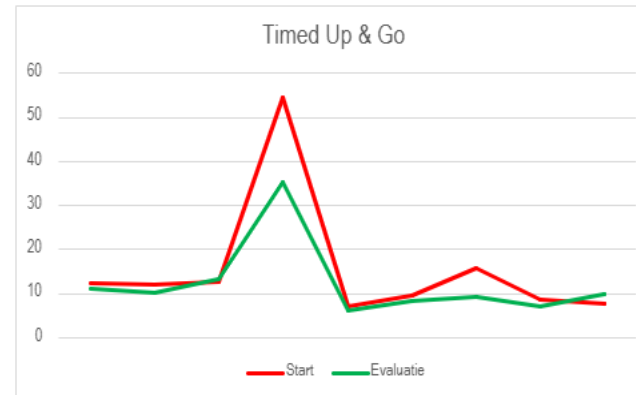
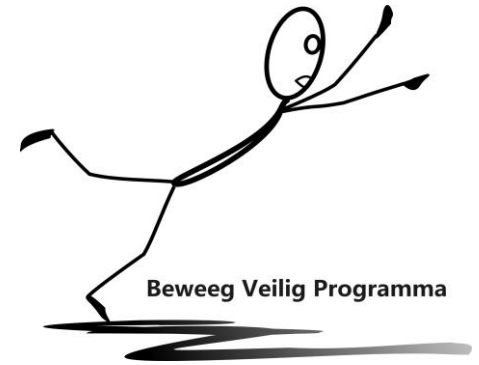
Evaluatie pilot voorjaar 2024:

- Positieve feedback deelnemers
- Positieve testresultaten

Vervolg:

Aanmeldingen voor najaar 2024
voor 2 groepen.

Uiteindelijk: GALA akkoord:
beweeginterventies Zeeuws
Vlaanderen (Otago / In Balans)

"Prettige en deskundige begeleiding"

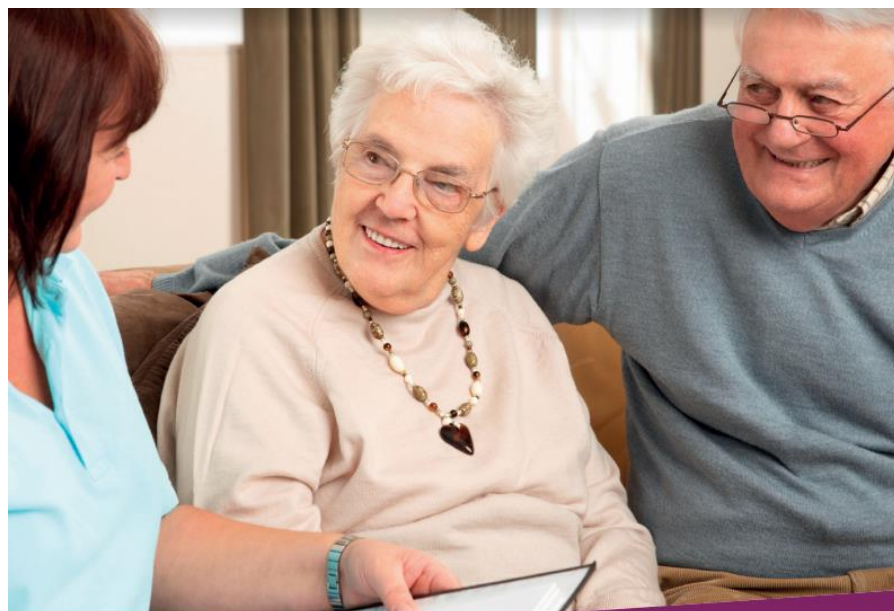
Met de praktische tips heb ik het
veiliger gemaakt thuis

"Zinnvolle afwisseling van verschillende onderwerpen"

"Ik durf nu meer! Ik wist niet dat ik het kon"

Ik ga nu meer bewegen samen
met mensen van de groep

Zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen?

Laat je gratis testen op risicofactoren

Langer en gezonder thuis blijven wonen? Laat je gratis testen op risicofactoren

Kwetsbare ouderen hebben meer dan **twee keer zoveel kans op vallen** dan niet-kwetsbare leeftijdsgenoten. Omdat dit ernstige gevolgen kan hebben, maken wij 65-plussers graag attent op **risicofactoren** en geven we hen aanbevelingen om echte kwetsbaarheid te voorkomen. Dit alles resulteert in langer én gezonder thuis blijven wonen.

De **screening** bestaat uit enkele lichamelijke testen (kracht, mobiliteit en balans), vragenlijsten en vraaggesprekken. De testen worden afgenomen door kinesitherapeuten, ergotherapeuten en diëtisten waardoor er een completer risicoprofiel opgesteld wordt van de deelnemers. Op basis van de resultaten krijgt iedereen enkele **gerichte adviezen** mee naar huis. Laat je gratis en vrijblijvend testen en neem zo je gezondheid zelf in handen.

Waar?

Welzijnshuis
Grote Kaai 20

Wanneer?

Zaterdag 16 november tussen 9 en 13 uur.
Het exacte uur delen we mee na het maken van je afspraak.
We rekenen één uur per persoon.

Wie?

Voor alle 65-plussers die nog zelfstandig thuis wonen.

Inschrijven?

Vooraf inschrijven verplicht via welzijnshuis@lokeren.be of
09 235 03 00.

Initiatief van Kinekring Lokeren-Moerbeke en dienstencentrum Lokeren.

Succesverhalen Jasper

- Domein overstijgend netwerk ouderenzorg als fundament voor het uitwerken van thema's
 - Opzet, ontwikkeling en borging (o.a. karttrekkers en subsidiemogelijkheden ZonMw)
 - Een dosis positiviteit, creëer een inspirerende & lerende omgeving en maak resultaten inzichtelijk
 - Werkafspraken, verdeling van taken en verantwoordelijkheden
 - Steeds een basisscholing als gezamenlijk vertrekpunt
 - Ondersteuning van onderzoekers en studenten

Uitgewerkte thema's: valpreventie, MDO, interdisciplinair communiceren, proactieve zorgplanning, ondervoeding

Bijeenkomsten voor professionals en inwoners

**IK STA STERKER,
VALPREVENTIE IN ACTIE!**
TEST JE VALRISICO EN VOORKOM EEN VALPARTIJ

Dinsdag 1 oktober tussen 14:00 - 17:00 uur
Locatie: Gezondheidscentrum Groesbeek, Op de Paap 2

Als u ouder wordt, is de kans op vallen, evenals een ziekenhuisopname hierdoor groter. Wist u dat in Nederland elke 4 minuten een 65-plusser op de spoedeisende hulp belandt na een val?

U kunt zelf uw risico op vallen verkleinen.

Tijdens deze bijeenkomst 'Ik sta sterker' krijgt u tips en adviezen van verschillende lokale zorgverleners die aanwezig zijn.

De bijeenkomst is gratis en u hoeft zich niet aan te melden.

- Gratis inloopmiddag o.b.v. uitnodiging risicogroep door apotheek
- Diverse stations: gemeente, apotheek, ergo, diëtist en fysio.
- Inspireer anderen/ deel kennis:
- Presentatie thuiszorg
- Presentatie begeleiders senioren sport vereniging

**Geriatric
Fysiotherapie
Regio Nijmegen**

Regionale betrokkenheid

- Samen sta je sterk (eenzelfde belang)
- Inspireer elkaar, je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden
- Gemeenschappelijke vraagstukken oppakken:
 - Gesprekspartner voor GGD, regionale huisartsenorganisaties, preferente zorgverzekeraar
 - Organiseren regionale incompany's voor valpreventieve beweeginterventies

Jullie succesverhalen!

Kansen & uitdagingen

- Motiveren/betrekken van en communiceren met de doelgroep
- Waardering en juiste inzet van expertise professionals (meer vertrouwen)
- Voldoende en passend structureel beweegaanbod
- Verweven gemeentelijk- en zorgdomein
- Inrichting hoog risicogroep (VRB + VBI)
- Aandacht voor en onderzoek naar overige interventies: angst, sociaal, voeding
- Structurele financiering valpreventie
- (Passende) inzet van technologie en innovatie

Interessant! (1)

- Publiekscampagne/website 'Ik sta sterk'
- Subsidiemogelijkheden
 - Technologie voor valpreventie (verlengd)
 - Versterking implementatie ketenaanpak valpreventie (voor GGD)
 - Aan de slag met zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie
- Webinar: Technologie in de ketenaanpak valpreventie (19 november 15.00-16.00)

Interessant! (2)

➤ Gratis e-learnings

- Ouderen motiveren voor valpreventie
- Valpreventie bij ouderen met dementie en cognitieve stoornissen
- Opsporen van valrisico bij ouderen

➤ Ander ondersteuningsmateriaal (checklists, folders, factsheets, infographics meer)

Vragen
